

INHOUD

Woord vooraf	6
Psalmen 1-5	1 – 16 januari 8
De Openbaring van Jezus Christus aan Johannes	17 – 28 januari 25
Jozef vernederd en verhoogd	29 januari – 14 februari 38
Psalmen 6-13	15 – 29 februari 56
De 7 gemeenten	1 – 28 maart 72
Israël naar Egypte	29 maart – 17 april 101
Psalmen 14-18	18 april – 5 mei 122
Het hemelse troongezicht	6 – 25 mei 141
Israël in Egypte	26 mei – 18 juni 162
Psalmen 19-23	19 juni – 9 juli 187
De 7 zegels	10 – 31 juli 209
Mozes' eerste 80 levensjaren	1 – 21 augustus 232
Psalmen 24-29	22 augustus – 10 september 254
De 7 bazuinen	11 september – 3 oktober 275
De HEERE belooft verlossing	4 – 27 oktober 299
Psalmen 30-33	28 oktober – 12 november 324
De 7 donderslagen en de 2 getuigen	13 – 30 november 341
Verlost uit de slavernij	1 – 13 december 360
Psalmen 34-36	14 – 31 december 374
Bronvermeldingen	393
Gebruikte afkortingen	417
Literatuur	418
Tekstregister	421

WOORD VOORAF

Beste jongere en zich jeugdig voelende oudere,

Onpeilbaar! Dat is de naam van het dagboek dat je in handen hebt. De bedoeling van een dagboek is dat je dagelijks een gedeelte uit de Bijbel leest en daarbij een stukje uitleg krijgt. Ik weet niet wat jouw ervaring is met bijbellezen, maar mijn ervaring is dat naarmate ik meer in de Bijbel studeer, ik voor mijn gevoel steeds minder weet. Iedere keer blijkt de Bijbel een onuitputtelijke bron te zijn. Het is als het ware een bodemloze put. Onpeilbaar diep! Hoe meer ik me in de Bijbel verdiep, des te meer zie ik mijn kleinheid tegenover Gods grootheid. Onpeilbaar diep zijn Gods gedachten.

Dat Gods gedachten onpeilbaar zijn, blijkt bijvoorbeeld in het leven van Jozef. Had hij als 17-jarige jongen, toen hij in de karavaan meeliep om als slaaf verkocht te worden, gedacht onderkoning van Egypte te worden? 13 jaar voordat Jozef onderkoning werd, was God al bezig met het uitvoeren van Zijn plan. God laat Zijn gedachten niet peilen door mensen.

Ook in de tijd waarin wij leven gebeuren er dingen die wij niet begrijpen. Hebben deze dingen te maken met het einde der tijden? Wat zegt Openbaring daarover? Als we de eerste hoofdstukken van Openbaring lezen, zien we het scherpe contrast tussen enerzijds de onrust in de wereld en de oordelen die voltrokken worden en anderzijds de rust in de hemel, waarvandaan God alles onder controle houdt. Mocht je je angstig voelen tijdens het lezen van de oordelen of als je kijkt naar de dingen die gebeuren, blader dan af en toe eens terug naar Openbaring 4 en 5. Onpeilbaar blijken ook hier Gods gedachten met de wereld te zijn.

‘In de psalmen kijk je de heiligen in het hart’, zo wordt er wel gezegd. In de psalmen zit je soms in de wolken, maar op een ander moment diep in de kolken. Hoogte- en dieptepunten wisselen elkaar af, net als in het leven van alledag overigens. Maar steeds weer blijkt Gods goedheid voor zondige mensen. Een onpeilbare goedheid: ‘Uw goedheid, HEER’, is hemelhoog, Uw waarheid tot de wolkenboog (...). Bij U, HEER’, is de levensbron.’ (Ps. 36, berijmd) Onbevattelijk! Onpeilbaar!

In dit dagboek volg ik een 3-tal lijnen:

- De geschiedenis van het volk van Israël vanaf Genesis 37, waar Jozef verkocht wordt naar Egypte, tot en met Exodus 12, waar het volk van Israël na de 10^e plaag Egypte verlaat.
- Openbaring, de eerste 11 hoofdstukken, waarin het hemelse troongezicht een centrale plaats inneemt.
- De eerste 36 psalmen.

De 3 lijnen wisselen elkaar steeds af. In de stukjes focus ik op getallen en aanverwante zaken. Mijn bedoeling is het licht te laten vallen op die dingen waar snel overheen gelezen wordt. Ik ben hierin slechts een 'doorgeefluik' van mooie gedachten. Uiteraard verzin ik niet alles zelf, maar maak ik dankbaar gebruik van het werk van anderen, die veel onderzoek hebben gedaan en het in de vorm van een naslagwerk hebben uitgegeven. Om hun recht te doen en om jou als lezer, die mogelijk geprikkeld wordt tijdens het lezen van een stukje, te helpen heb ik een uitgebreide literatuurverwijzing toegevoegd. Voor de geschiedenis van Jozef en de psalmen heb ik met name gebruikgemaakt van de *Studiebijbel Oude Testament (SBOT)* en voor de stukjes bij Openbaring heb ik hoofdzakelijk het *Commentaar Nieuwe Testament (CNT)* en *De dingen die met haast geschieden moeten* van drs. R. van Kooten geraadpleegd. Deze en andere bronnen staan vermeld in de eindnoten en in de literatuurverwijzing.

Achter in het dagboek vind je ook nog een tekstregister, wat het zoeken naar bepaalde gegevens gemakkelijker maakt.

Ik wens je veel leerzame, maar bovenal gezegende momenten toe. En ik bid God of Hij dit dagboek gebruiken wil tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Arjan van den Noort

Docent wiskunde (met extra bevoegdheid godsdienst) aan de Pieter Zandt Scholengemeenschap in Kampen.

ajvdnoort@hetnet.nl

Facebookpagina: 'BijbelDagboek'

PSALMEN 1-5

Altijd bij de Heere zijn, dat was de wens van Paulus. ‘Dag en nacht Zijn wet overdenken’, zegt de dichter van Psalm 1. Dat is nog eens een goed voorne- men aan het begin van een nieuw jaar. Op Gods tijd zullen we dan vruchten dragen. Toch lezen we in deze psalm helaas ook van mensen, die een heel andere weg gaan. Een grotere tegenstelling is niet denkbaar: 2 wegen met 2 heel verschillende eindbestemmingen.

In Psalm 2 lezen we hoe God de Vader Zijn Zoon gegeven heeft voor men- sen die op weg zijn naar de verkeerde eindbestemming. Nog voordat er sprake was van de tijd, had Jezus Zich al aangeboden als Zaligmaker. Bij Zijn terugkeer in de hemel eist Hij Zijn kinderen op bij Zijn Vader. Allen die naar Hem toe vluchten, zullen welgelukzalig worden: vol van geluk!

Op dit geluk moeten we zuinig zijn. Wanneer David zonde toelaat in zijn leven, ziet hij hoe het misgaat in zijn familie. In Psalm 3 zegt hij het: ‘HEERE, hoe talrijk zijn mijn tegenstanders.’ 10.000en zijn tegen hem, maar toch verwacht David het van de HEERE. En daarom kan hij rustig sla- pen.

Ook David blijkt mens te zijn. Op sommige momenten overziet hij het ook allemaal niet meer en heeft hij behoefte aan ruimte. Dat blijkt wel in Psalm 4. Maar iedere keer is het de aanwezigheid van zijn God, die hem weer blijd- schap geeft. Gods liefde is onvoorwaardelijk en daarom kan hij toch weer in vrede gaan liggen.

Wanneer we leven met God, kunnen we rustig gaan slapen. Maar dan mogen we ’s morgens ook weer vol vertrouwen de dag ingaan (Ps. 5). Dan kunnen we ook vol vertrouwen een voorbijgegaan jaar in Gods handen leg- gen en vertrouwend het nieuwe jaar ingaan: ‘HEERE, leid mij ook het komende jaar weer. Wilt U Zelf mijn weg recht maken? Geef mij te leven naar Uw wil. U zegent immers de rechtvaardige, U omringt hem met goed- gunstigheid als met een schild.’

DAG EN NACHT ZIJN WET OVERDENKEN

1

JANUARI
Psalm 1

'Welzalgig de man ... die zijn vreugde vindt in de wet van de HEERE en Zijn wet dag en nacht overdenkt.' (vs. 2)

Een nieuw jaar, een nieuw begin. Goede voornemens. Eén van je voornemens: lees je Bijbel, bid elke dag!

In 1 jaar tijd lezen de Joden de Thora, de 5 boeken van Mozes, 1 keer door. Dit wordt feestelijk gevierd, men noemt dit feest Simchat Thora. Tijdens dit feest wordt de laatste perikoop gelezen. Vervolgens wordt er een begin gemaakt met een nieuwe cyclus van de 5 boeken van Mozes. Deze ceremonie gaat gepaard met vreugdedansen. Alle Thora-rollen worden uit de ark gehaald en met die rollen danst men 7 keer rond de *bima*, het platform waarop de Thora gelezen wordt. 7 keer: de wet van de HEERE is volmaakt!

Als we het hebben over de wet bedoelen we niet alleen de geboden, maar alles wat God zegt in Zijn Woord. En hoe meer je in Zijn Woord leest, des te meer ga je Hem leren kennen. Des te beter zul je ook Zijn wil leren verstaan en Zijn stem leren kennen. Dan weet je heel goed wat Gods stem is en wat de stem is van de duivel. De duivel heeft maar 1 doel: jouw ondergang. God heeft ook 1 doel: jouw behoud.

Wanneer je niet luistert en moedwillig deze stem van God overschreeuwt, verdwijnt Zijn stem naar de achtergrond. Door zonden die je doet, doe je deze liefdevolle God, Die jouw behoud op het oog heeft, pijn. Dan trekt Hij Zich terug. Maar wanneer je Hem zoekt in Zijn Woord, dan kan het niet anders of Hij laat Zich ook vinden. Dan wordt dit Woord voor jou nog belangrijker dan eten en drinken. Je kunt niet meer zonder. Dag en nacht ben je er als het ware mee bezig. Dat geeft vreugde. Vreugde in de wet van God, vreugde in God Zelf.

Een vreugdevol jaar met God toegewenst!

WE
NS

'Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd ...' (Psalm 1:3a)

Het is een prachtige tuin die je inloopt. Het heeft net zacht geregend, de zon is doorgebroken, een heerlijk frisse wind waait door de toppen van de bomen. Alles is mooi groen en fris.

Aan de waterkant staan de bomen er heerlijk fris bij. Boordevol vruchten en bladeren met een mooie groene kleur. Door de goede voedingsbodem en plek bij het water dragen deze bomen voortdurend vruchten. Het is ook geen wonder: de Tuinman loopt er meerdere keren per dag langs en zorgt ervoor dat er optimale groei kan plaatsvinden.

Je hoort hier als het ware Jeremia: 'Hij zal zijn als een boom, die bij water geplant is, en die zijn wortels laat uitlopen bij een waterloop. Hij merkt het niet als er hitte komt, zijn blad blijft groen. Een jaar van droogte deert hem niet, en hij houdt niet op vrucht te dragen.' (Jer. 17:8)

De Tuinman van die mooie tuin met die mooie bomen onderhoudt Zijn bomen zo goed dat ze goede, grote vruchten dragen. Hij is er blij mee wanneer Hij deze vruchten plukken kan. Het zijn Zijn vruchten, ze zijn Zijn werk. Daar is Hij trots op. Niemand doet dit Hem na.

Af en toe geeft een boom geen vrucht. Maar daar is de Tuinman van op de hoogte. Dat heeft Hij Zelf zo geregeld. Zo nu en dan moet de boom gesnoeid worden, om zo op een later tijdstip betere vruchten te dragen. Gesnoeid worden is pijnlijk, maar nodig. Soms groeit een boom zo uit de kluiten, dat hij getopt moet worden. Anders gaan alle groeisappen in de boom zitten in plaats van in de vrucht. En het gaat nu eenmaal niet om de boom, maar om de vrucht. Maar de Tuinman weet het: de boom zal vrucht geven op Zijn tijd.

Wij hebben de beste Tuinman Die er bestaat!

EEN TEGENSTELLING

3

JANUARI
Jeremia 17:1-6 (en Psalm 1:4)

'Maar zo zijn de goddelozen niet: die zijn juist als het kaf, dat de wind wegblaast.' (Psalm 1:4)

Stel je voor dat je midden in de Sahara staat. Waar je ook kijkt, je ziet alleen een uitgestrekte zandvlakte. Draai 3 rondjes en je weet ook niet meer uit welke richting je kwam.

En midden in die grote zandbak staat een kale boom. De hele dag brandt de zon. De verzengende hitte zorgt ervoor dat de bladeren slap hangen. En na een paar zinderend hete dagen zijn de bladeren verdord en vallen ze af. Een kale boom zonder vruchten staat daar midden in die grote zandwoestijn. Een troosteloos gezicht. De zon staat hoog aan de hemel, er is geen streepje schaduw te bekennen, behalve de schaduw van die dorre boom. De wortels van de boom zoeken wanhopig naar water. Maar er is geen water. De boom zelf verdroogt en wanneer er een flinke storm opsteekt, knapt hij af.

Zo is het met de goddelozen: vruchteloos, dor en doods. Kaf, dat de wind wegblaast van de dorsvloer. Niet meer dan een lege bast. IJdelheid. Leeg van de kennis van God, geen dienen van God. De wind krijgt zo vat op hen. Korenhalmen waaien niet zomaar weg. Maar voor kaf is een zuchtje wind al genoeg. God geeft waarde aan ons leven, dat geeft gewicht. Zonder dit gewicht waaien we zomaar weg.

Goddelozen waaien zo door de wereld heen. Hun leven is een zucht. Dat geldt trouwens voor iedereen. Maar wanneer je Jezus Christus hebt leren kennen als je Zaligmaker is dit korte leven overgegaan in eeuwig leven; dan hebben je wortels het levende water gevonden. Het korte leventje van goddelozen gaat over in een eeuwige, eindeloze, nooit eindigende dood. Hun boom is nooit geworteld geweest in het levende water. Nooit hebben ze gedronken uit de bron van levend water.

Wanneer een dode boom wortelt in het levende water wordt de dode boom springlevend.

NA
DEN
KER

'Want de HEERE kent de weg van de rechtvaardigen, maar de weg van de goddelozen zal vergaan.' (Psalm 1:6)

Je leeft je leven maar 1 keer. Je krijgt geen nieuwe kans.

Het getal 2 geeft een tegenstelling aan.¹ Het is het 1 of het ander. De Bijbel noemt 2 ook vaak als tegenstelling: 2 wegen, God dienen of de Mammon, de rijke man en de arme Lazarus (of waren rijk en arm net andersom?), de wijze en de dwaze bouwer, Kaïn en Abel, Jakob en Ezau. En in Psalm 1 de man die vreugde vindt in het doen van Gods wet en de goddeloze. Een wereld van verschil. Al zijn ze uiterlijk gelijk, hun harten verschillen net zo veel als de dag en de nacht.

Iedereen komt in zijn leven voor de keus te staan: of de brede weg blijven volgen, waarop we van nature lopen en in 1 rechte lijn het verderf tegemoet gaan, of de afslag nemen door de nauwe poort de smalle weg op, die al kronkelend naar het leven leidt. Staande op die splitsing moeten we een keus maken. Weinigen gaan door die nauwe poort, velen wandelen op de brede weg hun verderf tegemoet. En het probleem is dat de meesten het nog niet (willen) zien ook.

Hoe je weet op welke weg je wandelt? Je voelt dat. De brede weg zorgt voor onrust, een opgejaagd gevoel, zonde. De smalle weg geeft ondanks alle kronkels toch vrede en vertrouwen. Het is ook te zien. Aan de vruchten zul je de boom kennen. Een goede boom brengt goede vruchten voort, een slechte boom slechte vruchten. Zie je ze altijd zelf? Nee, dat niet. Wanneer je denkt dat alles wel goed is met je en je met je vruchten de zaligheid kunt verdienen heb je het mis. Alleen door Christus is vrucht bij ons te vinden (Hos. 14:9). Maar die vrucht blijft dan ook eeuwig.

Vind je het moeilijk om een keus te maken op die afslag?
Vraag God om raad. Hij is de beste Gids.

HEDEN VERWEKT

15

JANUARI
Psalm 2

'.. U bent Mijn Zoon, Ík heb U heden verwekt.' (vs. 7b)

Israël is een steen des aanstoets en een rots der ergernis. Je merkt in het wereldgebeuren dat Israël steeds meer alleen komt te staan. Wanneer men het voor elkaar zou kunnen krijgen zouden de omliggende landen Israël graag van de kaart vegen.

'Die in de hemel woont, zal lachen, de Heere zal hen bespotten.' Voor God zijn de omliggende volken niet meer dan lastige vliegen. 1 slag en ze zijn weggevaagd. Wat kunnen ze imponerend doen. Maar God lacht erom. Het zijn net kinderen die soldaatje spelen. God kan hier met 1 enkel woord zo een eind aan maken. Ze voelen zich heel wat, maar hun macht reikt niet verder dan dat God toelaat.

God laat niet met Zich spotten. God laat ook niet spotten met Zijn volk. Hij is het Die David tot koning heeft laten zalven. David regeert bij de gratie van God. Hij regeert over het volk van God. Een hoog ambt. En God slaat hem nauwlettend gade. David regeert, maar het is God Die beschermend om hem heen is. Maar deze psalm gaat nog een spa dieper, het is een Messiaanse psalm. De grote Davidszoon is verwekt. God heeft Zijn Zoon gezonden in de tijd. 'Heden is voor u de Zaligmaker geboren.' De Zaligmaker Die verlost van alle geestelijke vijanden: de duivel, de wereld en ons eigen ik.

De *Lutherbibel* spreekt in onze kerntekst van *den Ratschluß*, het raadsbesluit. Hier valt het heden van de geboorte van Jezus samen met het heden van het eeuwige raadsbesluit. Van eeuwigheid heeft Jezus Zich aangeboden om Borg te zijn. Van eeuwigheid is Hij door Zijn Vader verwekt. Is dit voor ons te rijmen? Nee, maar God heeft de tijd geschapen ten behoeve van ons beperkte verstand. Straks zal er geen tijd meer zijn. Dan vallen heden, verleden en toekomst allemaal samen.

'Beef, satan! Hij Die ons geleidt, zal u de vaan doen strijken!'

LUTHER
LIED

EINDEN DER AARDE

‘Eis van Mij en Ik zal U de heidenvolken als Uw eigendom geven, de eindén der aarde als Uw bezit.’ (Psalm 2:8)

Overal moet het evangelie gebracht worden. Als het overal gebracht is, zal het einde komen.

Daar gaat Jezus met Zijn discipelen. 2 engelen hadden Hem 40 dagen geleden uitgeleide gedaan uit het graf. Verscheidene bezoeken heeft Hij nog afgelegd in deze dagen. Maar nu is het tijd om weer naar Zijn Vader te gaan. Samen met Zijn discipelen loopt Hij naar de Olijfberg. Ze praten over wat er de laatste dagen allemaal gebeurd is. En dan ... boven op de Olijfberg komen ineens Jezus' voeten los van de grond. Steeds hoger en hoger gaat Hij de lucht in. De discipelen staren Hem na. Samen met 2 engelen doen ze Hem uitgeleide. Totdat een wolk Hem aan het zicht onttrekt.

De hemelpoort gaat open. Zijn Vader zit op Zijn troon. 10.000 engelen wachten Hem op. Rechtstreeks loopt Jezus naar Zijn Vader toe. Hij bidt: ‘Vader, het uur is gekomen. Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen. En nu verheerlijk Mij, U Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid die Ik bij U bezat, voordat de wereld er was. Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren van U en U hebt hen aan Mij gegeven. Ik bid voor hen. Ik bid niet voor de wereld, maar voor hen die U Mij gegeven hebt. Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn die U Mij gegeven hebt.’

Toen werd Hem gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan.’

‘Want deze God is onze God, eeuwig en altijd; Hij zal ons leiden tot de dood toe.’

SLECHTS EVEN

7

JANUARI
Jeremia 13:15-19 (en Psalm 2:12)

'Kus de Zoon, opdat Hij niet toornig wordt en u onderweg omkomt, wanneer Zijn toorn slechts even ontbrandt.' (Psalm 2:12a)

1 vlammetje bij benzine kan een enorme explosie veroorzaken.

In deze psalm is God Zelf aan het woord: 'Mensen, wees verstandig! Geef je over. Ga niet door op je zondige weg. Laat je onderwijzen. Dien MIJ. Vertrouw je toe aan Mij. Een betere Leidsman kun je je niet wensen. Werp je aan Mijn voeten en kus Me.'

In de oudtestamentische tijd gebeurde het vaker dat overwonnen koningen de voeten van de overwinnaar kusten. Eerbetoon voor de overwinnaar en een vernedering voor de verliezer. Johannes de Doper zou het later zeggen: 'Hij moet meer worden, ik echter minder.' (Joh. 3:30)

Er is voor ons totaal geen reden om onszelf te handhaven. Wij zijn zondaren, wij doen zonde. En als we God niet kennen, is ons leven vruchteloos. Dan beantwoorden we niet aan Zijn doel met ons. Dan leven we doelloos. En dan hebben we totaal geen recht van spreken. De grote God Die ons geschapen heeft, heeft ons een taak gegeven: leven tot Zijn eer. Hij weet ook dat geen schepsel deze taak naar behoren vervult. Hij weet wat een dwaalzieke schapen we zijn. En juist daarom roept Hij het ons toe: 'Geef je toch over. Vertrouw Mij nu toch. Ik heb het beste met je voor. En als jij zelf niets terechtbrengt van je leven, zal Ik je een zinvol leven geven. Een leven tot Mijn eer. Maar geef je dan toch over. Laat je vallen aan de voeten van Mijn Zoon. Een betere plek is er niet!'

Geef je je niet over, dan is de maat vol. Dan zal Zijn toorn snel ontbranden. Al zie je er nog helemaal niets van, Gods gericht komt eraan. De tronen worden al klaargezet in de hemel. Nog even en Zijn toorn ontbrandt. Wat een wonder dat Jezus nog niet als Rechter is verschenen.

Steek je handen uit naar de Redder voordat Hij je Rechter wordt.

DOOP
ORDE

WELZALIG ALLEN

'Welzilig allen die tot Hem de toevlucht nemen!' (Psalm 2:12b)

Wanneer iemand ons grote dingen aanbiedt, worden we sceptisch: zou hij het wel menen? Waarom geeft hij dat weg? Is er iets mee aan de hand?

En nu staat God Zelf hier en zegt het: 'Kus de Zoon; welzilig allen die tot Hem de toevlucht nemen.' Welzilig, vol van geluk! Zie je het voor je: een emmer die overstroomt? Het kan niet op.

Dit biedt God ons aan. Waarom? Meent Hij het wel serieus? Waarom wil Hij ons zo veel moois geven? Is er iets mee aan de hand? Jazeker, het is zeer kostbaar. Zo kostbaar, dat het God Zijn eigen Zoon gekost heeft. Maar daarom wil God het ons ook geven, zonder dat Hij van ons een tegenprestatie verwacht. En wees eerlijk: welke tegenprestatie kun je nu leveren voor zo'n grote gave? Niets! Alles wat wij denken te kunnen geven valt in het niet bij het offer van Jezus Christus.

Het is misschien wel de moeilijkste les: dat we niets hoeven mee te brengen. Je wilt zo graag wat meebrengen voor God, je wilt zo graag zo goed mogelijk leven. Maar het lukt je totaal niet. Voor Jezus is dit geen onbekend verschijnsel en daarom zegt Hij ook: 'Ben je vermoeid en belast van al die wetjes en regeltjes? Laat het dan toch los en kom naar Mij toe! Is je leven uitzichtloos en sleep je je maar door de dagen heen omdat je geen weg ziet? Ken je Mij nog niet als Borg? Weet je niet hoe Ik jouw Zaligmaker word? Kom dan toch naar Mij. Houd op met alles zelf te willen doen. Vertel alles maar eerlijk. Ik zal die last van je schouders halen en er een licht juk voor in de plaats leggen: je mag Mij dienen. Mijn dienst is een liefdedienst. Dit juk voel je niet, zo licht is het.'

Laat Hem niet praten!

VELEN ZEGGEN: GEEN HEIL

6

JANUARI

Psalm 3:1-5

'HEERE, hoe talrijk zijn mijn tegenstanders; velen staan tegen mij op.'
(vs. 2)

Wanneer moslims christen worden, krijgen ze hun familie tegen. In veel gevallen wordt men vogelvrij verklaard.

David was in zonden gevallen. Op een onbewaakt moment liep hij op het dak van zijn paleis en zag hij zijn beeldschone buurvrouw. Zijn fantasie ging met hem op de loop. Hij wilde graag met haar naar bed. Bij navraag bleek ze nog alleen te zijn ook. Haar man streed voor volk en vaderland. David streed alleen voor zijn eigen lusten. We weten het resultaat. Bathseba blijkt na dit avontuur zwanger te zijn. Vanaf dat moment is het over met de huisvrede.

Davids zoon Amnon verkracht zijn halfzus Tamar. Absalom neemt wraak en doodt Amnon. Later pleegt Absalom een coup. Hij zet een tent op het dak van het paleis en voor iedereen die het wil zien is duidelijk hoe hij hier naar bed gaat met de vrouwen van zijn vader. Na zijn zonde krijgt David zijn eigen familieleden tegen zich.

David is op de vlucht. Alles en allen lijken tegen hem te zijn. 'Hoe talrijk zijn mijn tegenstanders.' Zelfs bekende raadslieden hebben hem verlaten en zijn Absalom gevolgd. 'Velen staan tegen mij op.' Het woord 'talrijk' gaat in het Hebreeuws terug op hetzelfde grondwoord dat wordt gebruikt voor het woord 'velen'. Zo staat er als het ware 3 keer het woord 'velen'. 3 keer is scheepsrecht, het is volkomen duidelijk. 3 is ook het getal van God. Het zou helemaal niet vreemd zijn als ook God tegen David zou zijn. Hij heeft het er immers zelf naar gemaakt. Dat stemt tot nadenken. 3 keer lezen we ook het woord Sela: laat het eens extra op je inwerken. '1 uur van onbedachtzaamheid kan maken dat men jaren schreit.' En toch: God is er nog: 'U, HEERE, bent een schild voor mij.' De HEERE, Die nooit verandert, de IK-BEN-DIE-IK-BEN: 'David, jij bent die man!' Tot deze God roept David: 'Ik heb gezondigd! Neem Uw Heilige Geest niet weg.' En ... Hij verhoort.

Wat een God! Hij verhoort ons, ondanks ons.

BE
MOE
DIG
ING

'Het heil is van de HEERE; Uw zegen is over Uw volk. Sela.' (vs. 9)

Het was in een vakantie in het buitenland. Er bleek een dronken man bij onze tent te zitten. Op het moment dat we het in de gaten kregen, scheurde hij net de rits van de tent kapot. Wij erachteraan. Het mondde uit in een achtervolging op de snelweg. Totdat hij stopte op een parkeerplaats, waar heel wat landgenoten stonden. Wij zijn maar snel doorgereden.

10.000den zijn tegen David. Uiteraard is dit getal niet letterlijk bedoeld. Hier staat 10^4 , 10 tot de macht 4: $10 \times 10 \times 10 \times 10$. Het getal 10 geeft totaliteit aan. David spreekt hier dus als het ware over een macht die zich tegen hem keert uit alle richtingen. Je zou kunnen zeggen: uit alle hoeken van de aarde komen ze vandaan. Waar je ook kijkt, overal zie je tegenstanders.

En toch, David verwacht zijn redding van de HEERE, zijn God. Hij weet het: voor de HEERE tellen aantallen niet. Hij weet evengoed raad met 10.000 tegenstanders als met 2. Deze wetenschap geeft David rust. Hij zegt het ook: 'Ik lag neer en sliep; ik ontwaakte, want de HEERE ondersteunde mij.' David, kun je slapen terwijl de vijand je op de hielen zit? 'Jazeker', zegt David, 'ik heb het beste schild dat er is. Want mijn HEERE is mijn schild. Hij is een schild voor mij. Er kan geen verrassingsaanval op mij worden uitgevoerd zolang Hij mijn schild is.'

Tegenstanders zeggen het: 'Hij heeft geen heil (geen Jezus) bij God.' Maar 'het heil is van de HEERE'. Jezus, mijn Heiland, is van de HEERE. Jezus is van God. Jezus is God. Ik weet mij geborgen bij Hem. Zijn zegenende handen zijn het die over mij uitgestrekt zijn.

'Veilig in Jezus' armen, veilig aan Jezus' hart; daar in Zijn teer erbarmen, daar rust mijn ziel van smart. Jezus, mijn dierb're toevlucht!'

GEEF ME DE RUIMTE

11

JANUARI
Psalm 4

'In de benauwdheid hebt U ruimte voor mij gemaakt.' (vs. 2m)

Een verblijf in de ruimte zal een heel aparte ervaring zijn. Met een raket op weg van de aarde naar de maan...

Wat kan het je soms benauwen: een klein wereldje. Dag in, dag uit doe je hetzelfde en je komt nauwelijks buiten, je bent druk op je werk. Wanneer je thuiskomt, ben je nog lang niet klaar en ga je verder met je werk. Dan heb je behoefte aan ruimte. Of wanneer je ernstig ziek bent, en het is het ene ziekenhuisbezoek na het andere. Regelmatig lig je weer enkele dagen in het ziekenhuis. Wat kun je in zo'n situatie ook verlangen naar ruimte.

Ruimte heeft alles te maken met dimensies. Kijken we alleen naar het 2-dimensionale vlak, dan is alles plat. Dan kunnen we ons alleen in het platte vlak bewegen. Om omhoog te gaan is de 3^e dimensie nodig. Die creëert ruimte. Vandaar dat we bij 3 dimensies ook spreken van ruimtelijke figuren.

David roept tot zijn God. God verhoort hem en maakt ruimte voor hem in zijn benauwdheid. Het is alsof Hij David boven de problemen uit tilt. David mag er van bovenaf naar kijken. Dat geeft lucht, dat geeft ruimte.

Waar wij geen uitweg zien, ziet God die wel. Wanneer wij denken opgesloten te zitten en niet meer weten waar we naartoe kunnen, pakt God ons als het ware op, zodat we vanuit een andere dimensie naar de situatie kunnen kijken.

'Ik werd benauwd van alle zijden, en riep de HEER ootmoedig aan. De HEER verhoorde mij in het lijden, en deed mij in de ruimte gaan.'

TELL
ED

'U hebt mij meer blijdschap in het hart gegeven dan ten tijde dat zij hun koren en hun nieuwe wijn in overvloed hadden.' (Psalm 4:8)

Het weekend als hoogtepunt: de keet in, drinken, gezelligheid.

Voor sommigen geldt het inderdaad dat ze van feest naar feest gaan. Zo sprak ik eens iemand bij een evangelisatiecampagne bij een houseparty. Hij zei tegen me dat hij zondagsmiddags met een kater wakker wordt; op maandag is hij nog enigszins versuft, dinsdags is alles weer een beetje terug in normale proporties, op woensdag kan hij zijn werk weer gewoon doen, maar donderdags kijkt hij alweer uit naar het weekend, om opnieuw uit z'n dak te gaan.

Bier, wijn, sterke drank lijken de ingrediënten voor gezelligheid. Dat dacht Belsazar ook: beneveld door de wijn liet hij de vaten uit de tempel halen om ze te gebruiken als bierkroezen. Maar God zei: 'Tot hiertoe en niet verder! Je dagen zijn geteld. Ik maak er een einde aan!' Belsazar moest deze actie met de dood bekopen.

Mensen zijn op zoek naar geluk, gezondheid, goede relaties, fijne vrienden, succes op hun werk. Belangrijke dingen, goede dingen ook. Dingen waar je zeker naar mag verlangen. Maar veel belangrijker is de vrede met God, te weten dat God in je hart woont. Dat je weten mag dat je zonden vergeven zijn en dat je Hem toebehoort. David ervoer ook innerlijke blijdschap. Dit gaf hem meer vreugde dan die vreugde die veroorzaakt kan worden door wijn. Zo geeft ook het bloed van Christus meer blijdschap in het hart dan bloedrode wijn. Bij de blijdschap die Christus in het hart geeft, valt alle wereldse blijdschap in het niet. Er zou gerust een woordje toegevoegd kunnen worden aan de kerntekst: 'U hebt mij ONEINDIG meer blijdschap in het hart gegeven ...'

Waarin vind jij je blijdschap?

ALLEEN DE HEERE

'In vrede zal ik gaan liggen en weldra slapen, want U alleen, HEERE, doet mij veilig wonen.' (Psalm 4:9)

Kinderen kunnen zo heerlijk ontspannen in bed liggen. Alle zorgjes die ze in hun jonge leven soms al hebben, vallen 's nachts van hen af.

Kleine kinderen weten zich, als het goed is, veilig bij hun vader en moeder. Ze weten dat er goed voor hen gezorgd wordt. Ze weten dat hun vader en moeder over hen waken.

Ondanks dat David opgejaagd wordt door Absalom, ondanks dat nota bene zijn eigen zoon hem naar het leven staat, weet David zich veilig bij de HEERE. De HEERE is wie Hij zegt te zijn: de HEERE, IK BEN DIE IK BEN, Ik ben erbij. Het is de HEERE Die zorgt, Hij alleen. Van anderen hoeft David geen hulp te verwachten; zelfs een van zijn raadgevers is overgelopen naar Absalom. Wie kan hij nu nog vertrouwen? Alleen zijn God. Waar mensen veranderen, verandert God niet. Mensen kunnen ontrouw worden, maar God blijft getrouw. Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij had het immers beloofd: 'Als u in Mijn verordeningen wandelt en Mijn geboden in acht neemt en ze houdt, dan zal de dorstijd bij u tot de wijnoogst duren, en de wijnoogst zal tot de zaaitijd duren. Ik zal vrede in het land geven, zodat u kunt slapen zonder dat iemand u schrik aanjaagt.' (Lev. 26:3-6) De ene oogst zal nog niet binnengehaald zijn of er moet alweer begonnen worden met de volgende oogst.²

David was ook niet altijd even trouw aan God. Maar hij wist wel dat hij met zijn zonden mocht schuilen bij de Steenrots, de Heere, onze God. En ook wist hij dat Gods liefde onvoorwaardelijk is. Hij hoefde Gods liefde niet te verdienen. Het is alleen de HEERE! Hij zal niet loslaten wat Hij begonnen is. Hem de eer om wat Hij doet. Hem alleen!

'Ik ga slapen, ik ben moe. Ik sluit mijn beide ogen toe. Heere, houd ook deze nacht over mij getrouw de wacht.'

‘s Morgens hoort U mijn stem, HEERE; ’s morgens leg ik mijn gebed voor U neer en zie ik naar U uit.’ (vs. 4)

De morgenstond heeft goud in de mond.

Hoe start jij je dag? Kom je je bed uit rollen, om vervolgens al rennend een boterham achter de kiezen te steken en snel de deur uit te vliegen? Stille tijd? Tja, geen tijd. Zou wel goed zijn, eigenlijk.

David wordt wakker. Hij doet zijn ochtendgebed. Hij staat op het punt naar de tempel te gaan, maar eerst zoekt hij thuis God in het gebed. Hij heeft God nodig. De dreiging van zijn zoon Absalom hangt in de lucht.³ Vijanden belagen hem. Hij kan het niet zonder God. Hij spreekt zijn dag met God door.

Spreek je dag door met God. Het geeft je zo veel rust. Vertel Hem wat je gaat doen, wat je plannen zijn. Maak Hem je wensen bekend. Leg je zonden voor Hem neer en vraag Hem om vergeving. Weet God dit dan nog niet? Natuurlijk wel. Maar God wil dat we onszelf ook bewust zijn van onze noden en dat we Hem ook bewust nodig hebben. Hij heeft ons niet voor niets een voorbeeldgebed gegeven in het Onze Vader.

Denk voordat je gaat bidden eens na over de dag. Wat staat je te wachten? Wat heb je allemaal te doen? Leg vervolgens de dag van uur tot uur aan God voor: ‘Heere, u weet dat ik vandaag van plan ben om ... Ik hoop straks ... Vanmiddag ga ik ... en daar zie ik tegen op, Heere. Maar wilt U erbij zijn? Wilt U voor mij zorgen? Verdient heb ik het niet, Heere. U weet ook hoe ik gezondigd heb tegen U toen ik ...’ Denk bij dit alles aan de structuur van het Onze Vader: eerst Gods eer, daarna onze noden en zorgen.

God is er. Hij wil jou ontmoeten. Je zult ook merken, wanneer je dagelijks zo naar Hem toe gaat, dat je net als David deze momenten steeds meer nodig hebt en ernaar gaat uitzien.

Wanneer Maarten Luther het overdag extra druk had, bad hij juist extra lang omdat hij God meer nodig had.

EEN RECHTE WEG

'HEERE, leid mij in Uw gerechtigheid, omwille van mijn belagers, maak Uw weg vóór mij recht.' (vs. 9)

Tijdens een bergwandeling lijken de toppen veel dichterbij dan dat ze in werkelijkheid zijn. Je denkt de volgende top zo te bereiken, totdat je ineens voor een diepe kloof staat.

Soms is een periode in ons leven net zo'n bergwandeling: top na top moet bedwongen worden en als je denkt dat je er bent, doemt er alweer een top op in de verte. Op zulke momenten heb je maar 1 verlangen: een effen weg waarop je kilometers ver kijken kunt en waar je geen bergen meer ziet.

Je levensweg kan ook een weg zijn vol haarspeldbochten. Een haarspeldbocht is gevaarlijk. Wanneer er een tegenligger komt, zie je die niet zo snel aankomen. Zelf kun je ook uit de bocht vliegen als je met te hoge snelheid rijdt. Zo kun je in je leven met vijanden te maken krijgen die ineens uit het niets opdoemen. Satan is hier een meester in. Maar ook zelf kun je uit de bocht vliegen als je roekeloos leeft, als je niet bedacht bent op verleidingen. Dan is dit gebed ook op z'n plaats: 'Maak Uw weg vóór mij recht.' De weg vóór mij moet recht lopen; dan kan ik me voorbereiden op wat komt. Maar dat kan alleen als ik helder zicht heb. Zorg daarom voor schone ruiten!

Er zit nog een betekenis in deze 'rechte weg'. Wanneer we eerlijk gemaakt zijn voor God en onze zonden zien, willen we niet doen alsof er niets aan de hand is. Dan moeten we toegeven dat we de dood verdiend hebben en dat er recht gedaan moet worden. Er moet voor de zonden betaald worden. Dan wil je alleen op een 'rechte' manier onder de straf uitkomen. En dat is alleen mogelijk als een ander voor je betaalt. Het goede nieuws is: een Ander hééft betaald. Aan het recht is voldaan. Wanneer je dit door geloof weten mag, is de weg vlak en zit er geen hindernis meer tussen jou en God.

Maak eens een schets van jouw levensweg.

3 ONTKENNINGEN

'U immers zegent de rechtvaardige, HEERE; U omringt hem met goedgunstigheid als met een schild.' (vs. 13)

Wanneer we onzeker zijn, kunnen we een muur om ons heen bouwen. Voor anderen lijken we dan een onneembaar fort. Dit voelt veilig, wanneer anderen onze kwetsbare plekken zoeken.

Godeloosheid staat ver bij God vandaan. God-loos betekent zonder God. Je voelt wel aan dat 'zonder God' en 'met God' niet samen kunnen gaan. Dat wordt ons hier ook goed duidelijk gemaakt. 3 keer lezen we een ontkenning, waarin duidelijk wordt dat God geen relatie heeft met het kwaad⁴: God vindt geen vreugde in goddeloosheid, de kwaaddoener zal bij God niet verblijven en de dwazen zullen niet staande blijven voor Zijn ogen. Het getal 3 geeft aan dat iets compleet is, volledig.⁵ Gods afkeer van het kwaad is compleet. 3 keer is scheepsrecht. Tot 3 keer toe geeft de dichter aan dat God geen relatie heeft met de goddeloosheid.

Bovendien wordt het nog een keer bevestigd door 3 werkwoorden die betrekking hebben op Gods karakter⁶: 'U haat allen die onrecht bedrijven, U brengt de leugenaars om. Van de man van bloed en bedrog heeft de HEERE een afschuw.'

2 reeksen van 3: een definitieve afkeer van de goddeloosheid. Zo wordt op ondubbelzinnige wijze scherp benadrukt dat God en de zondaar ook werkelijk niets gemeenschappelijks hebben. De zonde staat mijlenver bij God vandaan.

God heeft niets met goddeloosheid, maar Hij rechtvaardigt goddelozen. En wanneer Hij hen overwonnen heeft, is Hij hun beste Beschermers. Hij is hun Schild. Hij omringt hen. De vijand heeft geen schijn van kans.

Belijd je zonden voor God en vertel Hem hoe goddeloos je bent. Je hebt immers niets te verliezen, maar wel alles te winnen.

DE OPENBARING VAN JEZUS CHRISTUS AAN JOHANNES

‘Genade zij u en vrede, van Hem Die is en Die was en Die komt, en van de zeven Geesten, Die voor Zijn troon zijn.’ Bekende woorden. Als het goed is, hoor je ze iedere zondag in de kerk. In het Grieks staan hier bepaalde werkwoordsvormen die het mogelijk maken deze woorden te lezen als ‘de Zijnde en Die was en de Komende’. Jezus presenteert Zich hier als Degene die er voortdurend is en Die nu al bezig is te komen.

Intussen is het in de wereld 5 voor 12. De oordelen zullen niet lang meer op zich laten wachten en dan komt Jezus terug op de wolken. Iedereen zal Hem zien. Onmogelijk? Hoezo? Voor God is immers alles mogelijk. Sowieso door de moderne media. Maar misschien denken wij ook wel veel te beperkt, omdat wij gebonden zijn aan slechts 3 dimensies.

Jezus presenteert Zich als Degene Die alles en iedereen omvat. Hij is de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste. Hij omvat alle tijden. Tijd is overigens voor God een relatief begrip. De tijd is er eigenlijk alleen maar voor ons beperkte verstand.

Johannes zal straks de opdracht krijgen te schrijven aan de 7 gemeenten in Klein-Azië. Deze gemeenten staan symbool voor de christenheid van alle plaatsen en alle tijden. Jezus Christus wandelt tussen de kandelaren. Hij waakt over Zijn Kerk. Hij houdt de sterren, de voorgangers, in Zijn hand. Hij is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid.

Deze majestueuze verschijning vraagt om aanbidding. Laten we knielen voor Hem.

'Openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten te laten zien wat spoedig moet geschieden.' (vs. 1a)

Wanneer je een boek uit de boekenkast pakt, kijk je eerst naar de titel en daarna op de achterkant, waar vaak een korte samenvatting staat.

Deze drie verzen zijn eigenlijk zo'n samenvatting. Men schreef vroeger op vellen perkament, die vervolgens opgerold werden. Daarna werd er een koordje omheen geknoopt met een label eraan, waarop de inhoud van de boekrol vermeld stond. Naar alle waarschijnlijkheid moet je deze 3 verzen lezen als een label geschreven na Openbaring 22.⁷

Op het label lezen we dus dat we hier te maken hebben met een openbaring, een onthulling. Als het ware wordt het doek weggetrokken en wordt er steeds meer zichtbaar voor ons, mensen. Het wordt ons door Jezus Christus onthuld. De Vader geeft Hem deze volmacht. Jezus gebruikt daar Zijn dienaren voor. Het is de openbaring van Jezus Christus; het is van Jezus Christus afkomstig en het gaat om een openbaring van Hem.⁸

Wat er in dit bijbelboek staat, moet geschieden. Het moet geschiedenis gaan worden. Iets wordt geschiedenis als het plaatsgevonden heeft. Nu staat Johannes er nog voor. Maar er komt een tijd dat de gebeurtenissen verleden tijd zullen zijn. Dit duurt niet lang meer. Het duurt niet lang meer of de gebeurtenissen gaan geschiedenis schrijven. Dit gaat spoedig gebeuren, met haast. En het zal definitief zijn, het gaat regelrecht op het doel af, zonder omwegen, in 1 voortdurende beweging. De gebeurtenissen zullen spoedig in gang gezet worden en zullen dan achter elkaar doorgaan, als een trein die in beweging is gekomen en pas stopt als hij bij zijn eindstation is.

Het gaat er niet om dat we alles exact kunnen voorspellen, maar dat we niet in verwarring raken als we dingen zien gebeuren. Het is immers voorzgd, en dus te verwachten.

5 VOOR 12

‘Zalig is hij die leest en zijn zij die horen de woorden van de profetie, en die in acht nemen wat daarin geschreven staat, want de tijd is nabij.’ (Openbaring 1:3)

Het is 31 december, even voor 12 uur. Dat geeft altijd een vreemd weemoedig gevoel. Nog even en het oude jaar is weggeleden in het verleden. Je staat op de grens van een nieuw jaar. Wat zal het nieuwe jaar brengen?

Op het eiland Patmos is het ook 5 voor 12. Het prelude klinkt: ‘De tijd is nabij.’ Zoals het hier staat, heeft het een beslissend karakter: het is de juiste tijd, het cruciale moment.⁹ We zouden zeggen: ‘Het moment is aangebroken.’ Het begin van het einde. Johannes staat hier op de drempel van een nieuw tijdperk. Een tijd die zich kenmerkt door allerlei oordelen, de komst van de antichrist, een tijd van verwarring en verkillung. Maar het is ook genadetijd. God geeft ons iets te zien van de dingen die ons te wachten staan, met het doel ons aan Zijn voeten te brengen.

‘Zalig is hij die leest en zijn zij die horen de woorden van de profetie.’ Dit doet denken aan de samenkomst van de gemeente.¹⁰ In de synagoge had men een voorlezer. Het merendeel van de gemeenteleden kon zelf niet lezen en hoorde de woorden aan. Zo belangrijk waren de samenkomsten van de gemeente blijkbaar. Uiteraard gaat het niet om een horen met de oren alleen. Er moet geluisterd worden met het hart. Daarom is er ook aan toegevoegd: ‘en die in acht nemen wat er geschreven staat.’ Dus horen met het hart, erover waken. Niet het ene oor in en het andere oor uit, maar ernaar leven.

We horen hier Jezus Christus Zelf: ‘Beste lezer, beste luisteraar, de tijd die komt, zal verschrikkelijk zijn voor hen die Mij niet kennen. Neem daarom deze woorden ter harte en bekeer je tot Mij. Laat de woorden één worden met je en leef ernaar. Als je dat doet, zul je het eeuwige leven beërven.’

Leef jij in het besef dat het 5 voor 12 is? Waaruit blijkt dat?